

BOG

BERLIN ALEXANDERPLATZ (/BOEGER/BERLIN-ALEXANDERPLATZ-0)

Af Alfred Döblin (/forfattere/alfred-doblin) (2013)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-)

[BASIS%3A29972508&FRAGMENT=CONTENT](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A29972508&FRAGMENT=CONTENT))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/berlin-alexanderplatz-0) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0&title=Berlin%20Alexanderplatz)

[u=http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-](http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0&title=Berlin%20Alexanderplatz)

[0&title=Berlin Alexanderplatz](http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0&title=Berlin%20Alexanderplatz))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0&status=Berlin%20Alexanderplatz+http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0)

[alexanderplatz-0&status=Berlin Alexanderplatz+http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0&status=Berlin%20Alexanderplatz+http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0)

[alexanderplatz-0](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0&status=Berlin%20Alexanderplatz+http://litteratusiden.dk/boeger/berlin-alexanderplatz-0))

Storbyromanen par excellence. Fortællingen om Franz Biberkopf og Berlin Alexanderplatz er en mesterlig skildring af den konfliktfyldte konfrontation mellem storbyen og individet.

TAGS:

[BYLIV \(/TAXONOMY/TERM/1465\)](#)

[KRIMINALITET \(/TAXONOMY/TERM/5927\)](#)

[MÆND \(/TAXONOMY/TERM/13727\)](#)

[SAMFUNDSFORHOLD \(/TAXONOMY/TERM/9159\)](#)

[STORBYEN \(/TAXONOMY/TERM/13872\)](#)

ANMELDELSE

04 jul.13

(/users/thomas-ry-andersen)

Af Thomas Ry Andersen (/users/thomas-ry-andersen)

Skribent

Storbyromanen par excellence. Fortællingen om Franz Biberkopf og Berlin Alexanderplatz er en mesterlig skildring af den konfliktfyldte konfrontation mellem storbyen og individet.

'Berlin Alexanderplatz. Fortællingen om Franz Biberkopf' udkom i 1929 og er en moderne roman. Titlen antyder, at der er to "hovedpersoner" - Berlin og Biberkopf. Læseren kan vælge kun at følge Biberkopfs udviklingshistorie, men for mig er de ligeværdige partnere, hvilket er romanens store styrke.

Fortælleforholdene er meget vigtige, idet hver bog indledes med en didaktisk alvidende fortæller, der både kan oplyse, belære og irritere læseren, hvilket tvinger læseren til at reflektere og træffe valg. Fortælleren peger blandt andet på de kræfter udenfor hovedpersonen, der styrer hans liv. I Biberkopfs tilfælde er det storbyens uigennemskuelighed, idet han i høj grad stadig oplever sine omgivelser med det 19. århundredes og fortidens blik. Sideløbende med den alvidende fortæller formidles Biberkopfs indre oplevelser ved 'stream of consciousness'. Hans fornemmelser af, at en mystisk magt flere gange rammer ham som en forhammer, er for mig med til at gøre bogen til et stort moderne mesterværk.

Romanens første sætning lyder: "Han stod foran Tegel-fængslets port og var fri." Allerede de to efterfølgende sætninger viser dog, at Biberkopf ikke fri. Han er angst for konfrontationen med byen, og derfor lader han flere sporvogne, der skal bringe ham ind til byen, køre forbi, for friheden betragter han som en straf. Dette antyder den konfliktfyldte konfrontation mellem individ og storby, og det viser Biberkopfs grundsituation: Han står over for at begynde et nyt liv, hvor han skal skabe sig en ny identitet og tilværelse i Berlin. Konfrontationen venter, og Berlin er en uhyggelig, overmenneskelig modstander. I løbet af romanen stimuleres Biberkopfs uro og angst af tydelige ekspressionistiske øjebliksbilleder, fx bombarderes han af hundrede nypolerede blanke ruder, og hans oplevelse af de rutsjende tage, som truer med at falde ned på ham, er mesterligt skildret og noget, der bliver "hængende" efter læsningen.

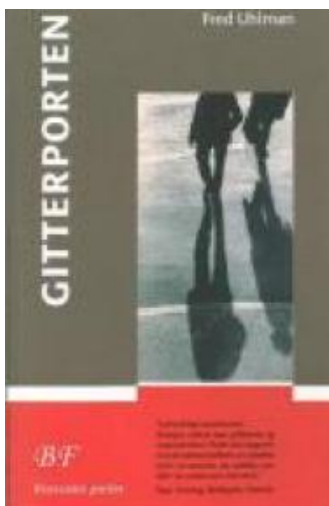
Bogen er en såkaldt monterroman, idet Döblin ved at indsætte forskellige brudstykker fra virkeligheden skaber et afbræk i den lineære fortælling, hvilket passer bedre til den nye fragmenterede oplevelse i storbyen. Han panorerer mesterligt gennem Alexanderplatz, hvilket giver læseren et indtryk af det kæmpemæssige rekonstruktionsarbejde, som udviklede Berlin fra en traditionel by til en moderne metropol. I næste øjeblik får man en beskrivelse af Berlins pulserende virvar og vrimmel, dens flerstemmighed, idet billedet forstyrres af skrigende avisvælgere, monterer om fx "dolkestødslegenden" i radioen eller af Biberkopfs indre monolog. Da Biberkopf ikke har noget "panser", bombarderes hans sanser af alle disse fragmentariske indtryk, og han hensættes derfor i en chok- og angstilstand.

I løbet af romanen nedbrydes noget gammelt i Berlin for at noget nyt kan opstå. Det samme sker med Biberkopf, der skal formes og ændres, så han passer til den ny tid – og efter min mening har Döblin skabt et mesterværk ud af den fortælling. Hvis man ikke orker at læse romanen, som jeg dog kraftigt opfordrer til, så kan man "nøjes" med Rainer Werner Fassbinders tv-serie fra 1980.

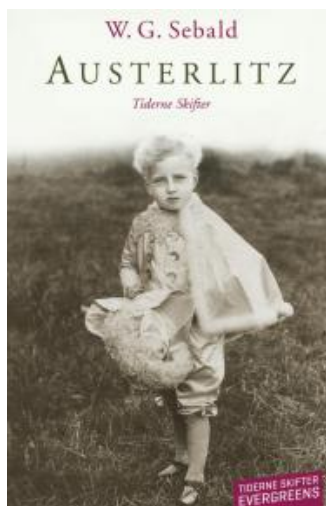
BOGDETALJER

Indgår i boglisten: Tysksprogede klassikere

(/boeger/gitterporten)
GITTERPORTEN (/BOEGER/GITTERPORTEN)
Af Fred Uhlman

(/boeger/austerlitz)
AUSTERLITZ (/BOEGER/AUSTERLITZ)
Af W. G. Sebald

(/boeger/hundeår-0)
HUNDEÅR (/BOEGER/HUNDEAR-0)
Af Günter Grass

